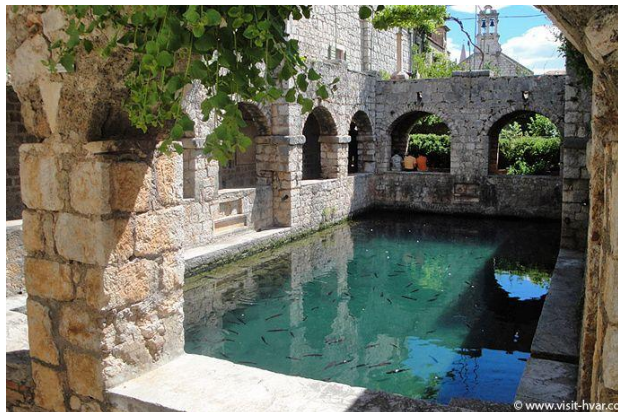

HRVATSKA RENESANSNA EPIKA (PETAR HEKTOROVIĆ)

PRVI ZADATAK

Pažljivo pročitajte priloženi tekst te svakoj podcrtanoj riječi odredite vrstu i gramatička obilježja (imenskim riječima rod, broj i padež, a glagolima lice, broj i vrijeme).

TVRDAJ PETRA HEKTOROVIĆA

Tvrdalj Petra Hektorovića, s ribnjakom i golubinjakom nad njim, najpoznatija je građevina Staroga Grada. Hektorović ga je gradio cijelog života i bio mu je jednako značajan kao i književno djelo. U njemu je ostvario ideju mikrokozmosa – malog, zatvorenog svijeta u kojem prostor za život imaju sva Božja bića – ribe, ptice, biljke i ljudi. Posvećen je Stvoritelju svega (Omnium Conditori).

Tvrdalj je i kamena knjiga – Hektorović je u njega uklesao više od dvadeset natpisa na latinskom jeziku. Vlastiti životni moto uklesao je na talijanskom jeziku: *Fede e realtà o quanto è bella. (O koliko su lijepe vjera i stvarnost)*. U unutrašnjosti Tvrdlja nalazi se ribnjak s bočatom vodom nastanjen ciplima, mala kula s kamenim gnijezdima za golubove i rupama za vrapce, perivoj s biljem koje su mu slali njegovi prijatelji dubrovački pjesnici i natpisi na sve strane, od kojih najveći opominje na prolaznost: *Imaj na umu da ne spašava ni bogatstvo ni svjetska slava ni ljepota ni dob, jer smrt sve grabi*. Tik do ulaznih vrata smjestio je Hektorović prvi javni zahod namijenjen svim prijateljima i putnicima. A na njemu stoji slavni natpis: *Ako se poznaješ, zašto se oholiš*.

DRUGI ZADAK

Pažljivo pročitajte priloženi tekst, a potom riješite zadatke.

Legenda o Juliji i Antunu

Ova se ljubavna priča dogodila u renesansnom Hvaru između Julije Gazarović i Antuna Lucića. Oboje su bili nezakoniti nasljednici svojih slavni i za ondašnje prilike premoćnih i prebogatih predaka. Julija je bila unuka Petra Hektorovića, majka joj je bila nezakonita Hektorovićeve kći Lukrecija Gazarović, a Antun je bio nezakoniti sin Hanibala Lucića.

Osim u poeziji Hektorović i Lucić ljubavljaju su se bavili i praktično. I jedan i drugi imali su nezakonito dijete, no njihove se majke ne spominju ni u jednom službenom dokumentu. Ni jedan ni drugi nisu se za života vjenčali. Dok za plemiće nije bila nikakva sramota imati nezakonitu djecu, ne ženiti se nije bilo nipošto uobičajeno. Čini se, stoga, da su se i Hektorović i Lucić mimo svih društvenih pravila zaljubili u pučanke, djevojke kojima se nisu smjeli oženiti, ali njihova je ljubav bila toliko jaka da su nastavili živjeti sa svojim odabranicama, majkama svoje djece. Pa ipak, ni jedan ni drugi nisu smogli hrabrost da se ožene sa svojim ljubavima. Zahvaljujući bogatstvu, prestižu i obrazovanju, pjesnicima nevjenčana veza nije štetila pa su se obojica mogla šepuriti visokim dužnostima u hvarskoj komuni.

Petar Hektorović i Hanibal Lucić prijateljevali su u mladim danima, ali kasnije među njima dolazi do razmirica. Zadnji put se u dokumentima spominju zajedno u vezi s parnicom koju je Petar Hektorović vodio s obitelji Paladini jer mu je smetao vonj koji se širio iz njihove septičke jame. Odvjetnik Paladinijevih bio je Hanibal Lucić. Nakon te parnice Petar i Hanibal više se nikad ne spominju zajedno sve dok se godinu dana nakon Hanibalove smrti njegov sin Antun, tek izašavši iz korote, ne ženi Petrovom unukom Julijom. Antun, nasljednik jednoga od najvećih hvarskih posjeda, sigurno je mogao birati ženu, ali se odlučuje za Juliju kojoj je tada bilo 28 godina te je za ondašnje prilike bila prestara za udaju. Čini se da su poslije smrti Hanibala Lucića, koji umire nakon duge bolesti, svi odahnuli jer se mogao realizirati brak kojem se on očito protivio.

Antun je tiskao očev kanconijer koji se ubraja među najranije hrvatske autorske knjige, a zajedno, tri godine prije Hektorovićeve smrti, tiskaju Ribanje.

1. Što je tema ove priče?
2. Zapišite dvije informacije koje govore o položaju žena u 16. stoljeću.
3. Opišite značenje podcrtanih riječi.
 - pučanka
 - prestiž
 - šepuriti se
 - komuna
 - razmirica
 - vonj
 - korota

- kanconijer

<https://magazin.hrt.hr/405770/mjesto-na-koje-i-car-ide-pjesice>

2. ZADATAK: RIBANJE I RIBARSKO PRIGOVARANJE NA FILMSKOM PLATNU

Pogledajte prilog o snimanju filma prema Hektorovićevu djelu i odgovorite na pitanja.

Navedite antičko ime Staroga Grada.	
Što je imala svaka grčka kuća na čijim je arheološkim iskopinama snimljen prilog?	
Koja se riječ u prilogu koristi za dječake?	
Što se u prilogu naziva ogromnim, možda najvećim civilizacijskim iskorakom?	
Koje se dvije bolesti spominju u prilogu?	
Navedite naslov knjige o kojoj prilog govori.	
Čemu ta knjiga može doprinijeti?	
Prepoznajte stilsku figuru u izrazu „mjesto na koje i car ide pješke“.	